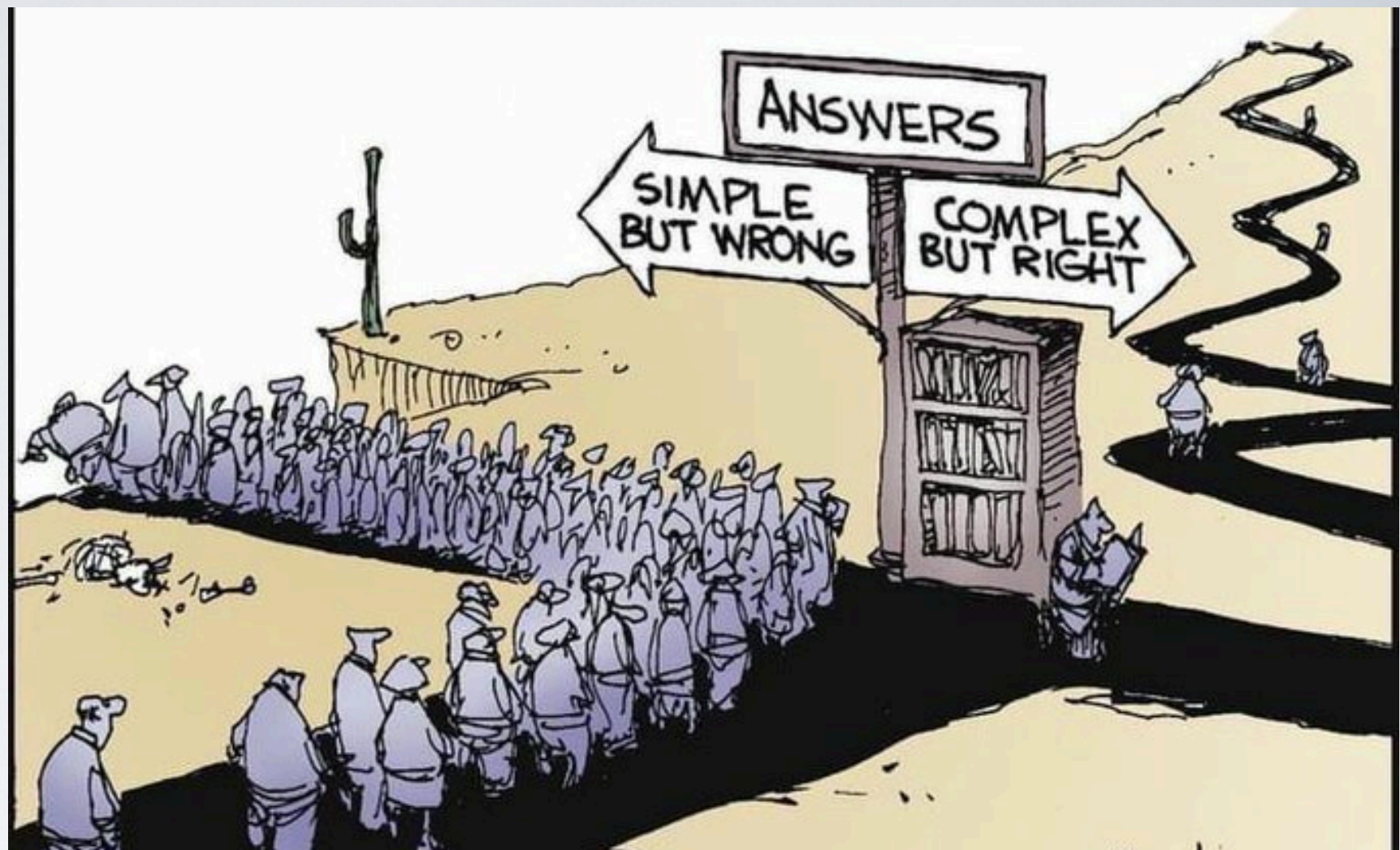

Emancypacja jako radykalny cel edukacji. Czy szkoła podoła?

Ekspedycja w szkole
Kraków 12.05.2022

Grzegorz Mazurkiewicz

KLUCZOWE REFLEKSJE

- Gdzie jesteśmy? Kontekst - warunki i ograniczenia
- Dokąd zmierzamy? Jakie mity i wartości
- Czego potrzebujemy na drogę?
- Przyszłość zaczyna się tu i teraz
- My o niej decydujemy

UZALEŻNIENI CZY OSZUKANI?

- Zagrożenie: szkoła bazuje na toksycznych ideologiach i założeniach
- Izolacja szkoły w czasach koniecznej współpracy
- Szkodliwe dzisiaj próby monopolizacji procesu uczenia się (nie tylko)
- Tak zaprojektowana szkoła zakłada bezradność środowiska społecznego (słusznie?)
- Wykorzystuje narzędzia przymusu i kontroli, które szkodzą rozwojowi (5 rano!)
- Wybiera fatalne wskaźniki sukcesu (wyniki testów czy liczba publikacji)

CZY KONIEC SZKOŁY TO KONIEC ŚWIATA?

- Po co nam szkoła?
- Niemożliwe oczekiwania?
- Czyje to zobowiązania?
- Globalne problemy
- Przygotowani? Do czego?
- Czego uczyć? Jak uczyć? Jakie wyzwania?
- Czy można się przygotować na przyszłość?
- Co szkoła powinna, a co może? Jakie są cele edukacji?

WĄTPLIWOŚCI

- No i co teraz?
- Czy ludzie mogą się uczyć i rozwijać?
- Czy możliwa jest demokracja i sprawiedliwość?
- Czy edukacja „należy” się wszystkim, czy to możliwe?
- Jaka jest rola nauczycieli? Jaki mamy wpływ?
- Czy można naprawić szkołę? Czy warto? I po co?

MUSIMY SIĘ UCZYĆ! CO RATOWAĆ?

- Nadzieja w wyobraźni i kreatywności.
Herezje
- Nie nadażać za światem, ale go kreować
- Poszukiwanie, badanie, eksperymentowanie
- Nie jeden model czy reforma, ale ich setki
- Samostanowienie, autonomia,
różnorodność

EKSPEDYCYJNE UCZENIE SIĘ I NAUCZANIE

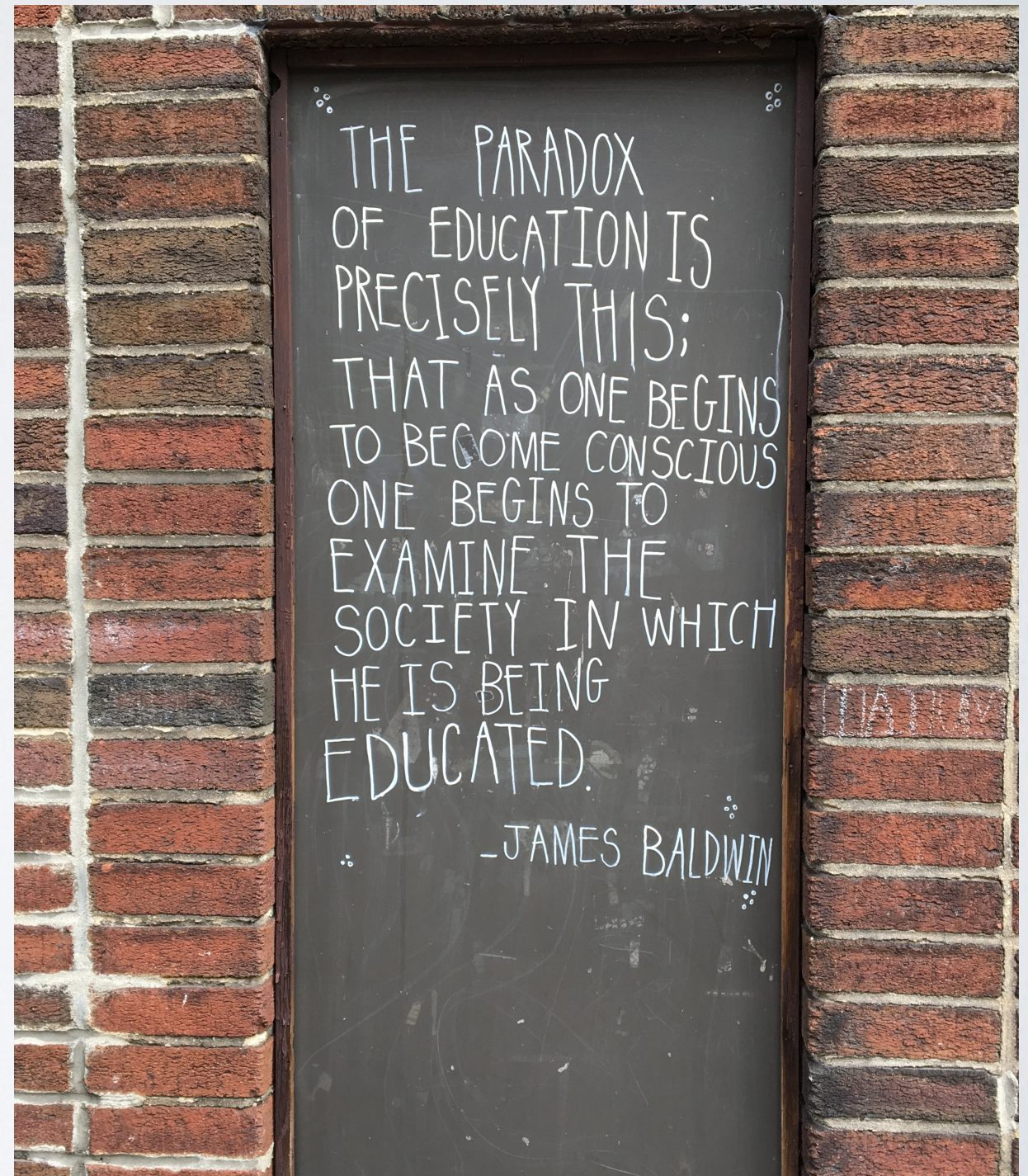
Nie chodzi o metodę, ale o podejście i filozofię działania (zrozumienie, profesjonalizm, zaangażowanie)

EMANCYPACJA NADRZĘDNYM CELEM

„Paradoks edukacji polega dokładnie na tym, że gdy ktoś staje się osobą świadomą to równocześnie zaczyna kwestionować społeczeństwo, w którym został wyedukowany”

James Baldwin

WARTOŚCI DROGOWSKAZEM

Jesteś osobiście odpowiedzialny za to, aby stać się bardziej etyczny niż społeczeństwo, w którym dorastałeś

ZMIANA KULTURY

- Cel moralny i bezwarunkowe wsparcie
- Relacje i zaufanie - emocje strażnikiem procesu uczenia się
- Bezpieczeństwo i zaangażowanie. Rola uczniów
- Uczenie się dla lepszego rozumienia. Nastawienie na połączenia (interdyscyplinarność)
- Stawianie pytań, podejmowanie prób zrozumienia, testowanie pomysłów, myślenie o myśleniu, kreowanie tożsamości, podejmowanie decyzji
- Nastawienie na uczenie się, wiedza o tym jak się uczyć, samoświadomość
- Metody uczenia się we współpracy, rozwiązywanie problemów i badania
- Nie chodzi o dostęp do wiedzy, ale to jak się ją wykorzystuje

AKTYWIZM I NOWA UMOWA SPOŁECZNA

- Kontekst i cele
- Własna tożsamość i globalna odpowiedzialność
- Dialog i deliberacja
- Otwartość i współpraca
- Decentralizacja i różnorodność
- Mądrość ekologiczna
- Działanie bez przemocy
- Sprawiedliwość społeczna
- Demokracja partycypacyjna

Nie rozumiem! Działo się tyle lat!

SZKOŁA NISKOEMISYJNA

- Niskoemisyjna/-y - energooszczędny, nie wydzielający dwutlenku węgla (tutaj: innych toksyn)
- Zielona polityka: wartości i poglądy sprzyjające społeczeństwu obywatelskiemu, rozwijającemu się zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju i promującego prawa człowieka. Skupia się na biosferze i ludzkiej jakości życia
- „mądrość ekologiczna” – aktywna ochrona środowiska, promowanie alternatywnych źródeł energii, transportu kolejowego, sprzeciw wobec elektrowni atomowych; krytyka konsumpcjonizmu, walka o prawa zwierząt, dążenie do utrzymania bioróżnorodności
- (ekologiczna) sprawiedliwość społeczna – także w polityce podatkowej, kary dla zatruwających środowisko, inwestycje w kapitał ludzki, zniesienie podatków na towary lokalne, mierzenie dobrobytu społecznego nie PKB, ale Wskaźnikiem Jakości Życia,
- oddolna demokracja (partycypacyjna) – oparta na bezpośrednich inicjatywach mieszkańców, konsensusie i współpracy, propagujący etyczną konsumpcję, zdecentralizowane społeczności. Walka z nacjonalizmem, ksenofobią i dyskryminacją, feminizm i równouprawnienie mniejszości religijnych, seksualnych, etnicznych,
- działanie bez przemocy – przeciw wojnom, militarystyce i agresywnemu kapitalizmowi, który niszczy planetę i przyczynia się do wzrostu rozwarstwienia społecznego.
- Decentralizacja, ekonomia wspólnotowa, wartości postpatriarchalne (feminizm) w tym szacunek dla różnorodności, globalna odpowiedzialność, uwzględnienie przyszłości.

ODPORNÓŚĆ NA...

JAK DZIAŁAĆ?

- Każda gwałtowna zmiana to zagrożenie, dlatego zacznij już teraz
- Widzimy wokół siebie przyszłości jakiej chcemy, obowiązkiem namysł i działanie krok po kroku
- Nasz wpływ dzięki podejmowanym wyborom. Ważne aby mieć wybór
- Myśląc o przyszłości musimy akceptować wielość scenariuszy
- Wyobraźmy sobie to co dla nas najlepsze
- Skupmy się na konkrecie, spojrzenie systemowe, choć niezbędne jest tu/teraz problemem - działajmy jak miejscy aktywiści

Dziękuję

grzegorz@expedition.org.pl